

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Folketingets Miljøudvalg

København, 21. februar 2014

Sagsnr.: 24339

Dok.nr.: 634147

Fødevareministerens besvarelse af spørgsmål nr. 110 (MIU alm. del) stillet den 24. januar 2014.

Spørgsmål nr. 110:

”Hvad kan ministeren oplyse om den norske rigsrevisions analyse af akvakultur i Norge, og kan nogle af anbefalingerne med fordel anvendes i en dansk kontekst?”

Svar:

Spørgsmålet er stillet til miljøministeren og mig i fællesskab, og jeg har aftalt med miljøministeren, at jeg besvarer spørgsmålet på vegne af os begge.

Den norske rigsrevision (DNR) offentliggjorde den 6. marts 2012 ”Riksrevisjonens undersøgelse af havbruksforvaltningen”, dokument 3:9 (2011-2012). Med udgangspunkt i den kraftige vækst i norsk havbrugsproduktion de seneste 20 år var formålet med undersøgelsen dels at vurdere i hvilken grad udviklingen og status i havbrugserhvervet var i tråd med det nationale norske mål om, at havbrugserhvervet skulle være bæredygtigt og tilpasset miljøet, dels at vurdere myndighedernes anvendelse af forskellige virkemidler og foranstaltninger og om opfølgningen herpå.

DNR behandlede i sin undersøgelse syv emner: Udslip af opdrætsfisk, fiskesundhed og –velfærd, forurening og udslip, arealanvendelse, foder til opdrætsfisk, opfølgning, produktion og behandling af ansøgninger.

Samlet vurderede DNR, at de miljømæssige udfordringer i havbrugserhvervet var blevet så omfattende, at erhvervet ikke kunne siges at have en tilstrækkelig miljøtilpasset vækst, som forudsat, og at udfordringerne var af et omfang, som ville kræve væsentlige ændringer i havbrugsforvaltningen og måde, som erhvervet blev reguleret på. DNR stillede derfor spørgsmål ved, om centrale virkemidler og foranstaltninger i tilstrækkelig grad varetog de overordnede miljømål.

DNR anbefalede, at forvaltningen iværksatte tiltag, der sikrede en mere samlet regulering af flere anlæg i et større område, at der blev udarbejdet og etableret indikatorer og grænseværdier for acceptable niveauer for tab og udslip, sygdomme, lakselus og genetisk forurening, og at man fik klarlagt de miljømæssige konsekvenser af brugen af kemiske midler mod lakselus. Samtidig påpegede DNR, at der var forskellige opfattelser af problemet med udslip af fisk. Endvidere påpegede DNR, at der var vigtigt at fortsætte arbejdet med at sikre, at fiskeriet efter vildtlevende marine ressourcer, som indgik i produktionen af fiskemel- og olie til fiskefoder, skete på et bæredygtigt grundlag. Mere specifikt om forvaltningen bemærkede DNR, at der var behov for et

bedre system til at verificere totalmængderne af producerede fisk, da erhvervet blev reguleret gennem et system med maksimalt tilladte mængder foder.

I en dansk kontekst har jeg følgende bemærkninger:

Den overordnede planlægning og forvaltningen af akvakultur i Danmark sker i et tæt samarbejde mellem Fødevarerministeriet og Miljøministeriet, og begge ministerier arbejder lige nu på et fælles udkast til en ny strategi for bæredygtig udvikling af akvakultursektoren i Danmark i perioden 2014-2020. På havbrugsområdet er der som led heri nedsat en tværministeriel embedsmandsgruppe, som arbejder med zoneplanlægning for havbrug. Det er et arbejde, der på længere sigt skal indgå i arbejdet med maritim fysisk planlægning.

Ministerierne har desuden nedsat en embedsmandsgruppe, som for at sikre størst mulig ensartethed i forvaltningen koordinerer sagsbehandlingen af de konkrete ansøgninger om miljøgodkendelse og tilladelser til etablering og drift af nye havbrug, herunder også vurderer ansøgningerne i forhold til eksisterende anlæg og andre interesser på havet. DNRs kommentar i relation til behovet for et bedre system til at verificere totalmængderne af producerede fisk synes ikke relevant i en dansk kontekst, da den danske forvaltning af havbrug ikke er baseret på et sådan system.

Udslip af opdrætsfisk er et særligt problem i Norge, da man i havbrug opdrætter samme lakseart, atlantehavslaks, som også findes frit i naturen. Dermed er der stor risiko for, at de opdrættede laks parrer sig med de vilde laks, og at der dermed sker en genetisk forurening af den vilde bestand. I Danmark opdrættes der regnbueørreder i havbrugene, mens de vildt levende ørreder er havørreder. De forskellige arter kan ikke parre sig og yngle, og der er således ikke risiko for genetisk forurening. I Norge har man desuden store problemer med parasitten lakselus, der på grund af den store intensive havbrugsproduktion spredes til de vildtlevende laks. Lakselus er ikke et problem i Danmark, idet en lang række parametre ikke er til stede for en opblomstring af parasitten i danske farvande.

Både erhvervet og de danske myndigheder er meget opmærksom på risikoen for sygdomsspredning til og faunaforurening af de vilde bestande fra havbrugene, og det vurderes til stadighed, hvordan man kan håndtere disse risici bedst muligt. Risiko for sygdomsspredning indgår desuden som en parameter i behandlingen af de konkrete ansøgninger om miljøgodkendelse og i arbejdet med zoneplanlægning for havbrug.

For så vidt angår fiskeri efter vildtlevende marine ressourcer til produktionen af fiskemel- og olie kan jeg oplyse, at dette fiskeri i dag sker på et bæredygtigt grundlag i overensstemmelse med EU's fælles fiskeripolitik, herunder at fastsættelsen af de årligt tilladte totale fangstmængder (TAC) sker med udgangspunkt i den biologiske rådgivning fra det Internationale Havundersøgelsesråd (ICES).

Dan Jørgensen

/Stina Østergaard Gmür